

§ 552

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta
vuosille 2021–2024**

HEL 2020-008837 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitus on valtakunnallisen liikenteen korjausvelkaohjelman ja perusväylänpidon lisärahoituksen myötä kasvanut jonkin verran vuonna 2020 verrattuna edellisiin vuosiin, mutta on edelleen liian alhaisella tasolla suhteessa investointitarpeeseen. ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulisikin nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi ja sen toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla maantieverkon, siltojen ja raskaan liikenteen tarpeellisista investoinneista. Liikenneverkon palvelutasoa nostaviin pieniinkään investointeihin rahoitus ei juuri ole riittänyt viime vuosina.

Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen. Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Välttämättömiä maanteiden parantamishankkeita maksetaan yhä enemmän kaupunkien rahoituksella. Maanteiden tienpidon kustannusjaossa tulisi noudattaa maantielakiin sekä Suomen Kuntaliiton ja Liikenneviraston hyväksymään ohjeistukseen (nk. sininen kirja) perustuvia yhteisesti sovittuja periaatteita.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa ja -sopimuksessa esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on erittäin perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymä, Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Kehä I:n kehittämistä tulisi jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Itäkeskuksen eritasoliittymän jatkosuunnittelun käynnistäminen on tärkeää, sillä Itäkeskuksen aluetta kehitetään lähivuosina voimakkaasti. Vuosaaren sataman toimintavarmuuden ja saavutettavuuden takaamiseksi tulisi panostaa Kehä III:n toimivuuteen ja poistaa tavaraliikenteelle haitallisia pullonkauloja. Helsingin seudun MAL-sopimuksen (2020-

2031) neuvottelutuloksessa (2.6.2020) esitetään, että valtio osallistuu Vihdintien pikaraitiotien hankekokonaisuuden kustannuksiin. Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös Turunväylän ja Huopalahdentien liittymään suunnitellut muutokset.

Tieverkon tulee olla turvallinen ja mahdollistaa tehokkaat kuljetukset sekä kestävä yhdyskuntarakenne ja -liikkuminen. Tieverkon turvallisuuden ja toimivuuden takaamiseksi siltojen ja painumien korjauksille tulisi olla oma, muista investoinneista erillinen rahoituksensa. Myös maanteiden meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä jatkuvasti kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi.

Toiminta ja tavoitteet

ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa korostetaan alueellisen liikennejärjestelmätyn merkitystä liikenteen ja maankäytön kehittämisen yhteensovittamisessa sekä kestävä liikunnan edistämässä. Parhaillaan valmistellaan ensimmäistä valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelmaa vuosille 2021–2032. Tänä vuonna on valmistunut myös Helsingin seudun MAL-sopimuksen neuvottelutulos, jossa mainitaan, että Helsingin kaupunkiseudun kuntien prioriteettina on, että valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa huomioidaan mm. seuraavien maanteiden kehittäminen: Hämeenlinnanväylä, Kehä I ja Lahdenväylä, josta erillismainintana Malmin uuden maankäytön yhteydet. Näihin väyliin liittyvien, tiivistyvän maankäytön yhteyksiä parantavien liikennehankkeiden pitäisi näkyä vahvemmin myös Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa.

Suunnitelmassa mainitaan myös liikenteen ympäristöhaittojen minimointi ja kiristävät ilmastotavoitteet, mutta esim. meluntorjuntatoimenpiteisiin ei ole varauduttu riittävästi suunnittelukauden investoinneissa. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaittoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Uusien melusteiden lisäksi vanhojen, usein liian matalien ja huonokuntoisten melusteiden parantamisen pitäisi myös sisältyä suunnitelmaan.

Suunnitelmassa tuodaan esille lukuisia liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Niiden suunnittelussa ja toteuttamisessa yhteistyö kuntien kanssa on tärkeää. Kehäteille asennetut valvontakamerat ovat rauhoittaneet selvästi väylien liikennettä. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tulisi myös Helsinkiin suuntautuville säteittäisille maanteille lisätä automaattista kameravalvontaa. Myös vaihtuvaa nopeusrajoitusjärjestelmää tulisi laajentaa Turunväylän lisäksi muillekin Helsingin sisääntuloväylille, joilla liikenteen nopeustaso vaihtelee paljon ajokelistä ja vuorokaudenajasta riippuen.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2021–2024 tiehankkeita on Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän: vain valtatie 3:n Pirkkolantien sillan peruskorjaus ja Länsiväylän kaiteiden kunnostus.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2021–2024:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Hankkeen tiesuunnitelma on valmis ja rakennussuunnittelua käynnistellään. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen vuosina 2022–2024
- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2023–2024.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin alueen maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet ovat Torpparinmäen meluste Tuusulanväylällä ja Hämeenlinnanväylän melusteet Kaarelan kohdalla (osana tienparannushanketta). Helsingin kiireellisimmät meluntorjuntahankkeet on esitetty HSL:n Kuha -ohjelmassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Heikki Hälvä, yksikön päällikkö: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2021–2024
- 2 Vuoden 2020 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2021–2024 hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on lähettänyt Helsingin kaupungin lausuntoa varten tienpidon ja liikenteen suunnitelman 2021–2024.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2020 on noin 144 miljoonaa euroa huomioiden alkuperäiseen rahoituskehykseen keväällä tulleet lisäykset. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Pääosa perustienpidon rahoituksesta käytetään tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2021–2024 kuvataan Uudenmaan ELY-keskuksen vastuualueen tienpidon talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka tiedossa oleva tienpidon rahoitus mahdollistaa. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämissankkeita, joiden toteutus vaatii käytännössä eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitustasosta vuosina 2021–2024 ei suunnitelmassa ole mainintaa.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on myös yksi suunnitelman keskeisistä tavoitteista. Tavoitteet on asetettu hallitusohjelmassa ja valtioneuvoston periaatepäätöksessä. Liikenneturvallisuuden parantamisen painopiste on toimenpiteissä, joilla kustannustehokkaasti voidaan parantaa liikenneturvallisuutta ja saavutettavuutta sekä edistää kestäviä liikkumismuotoja. Vakavia autoliikenteen onnettomuuksia pyritään vä-

22.09.2020

hentämään esimerkiksi lisäämällä riskialttiille tiejaksoille automaattista nopeusvalvontaa ja vaihtuvia nopeusrajoituksia sekä tiedotusopasteita.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 29.9.2020 mennessä.

Lausuntopyynnön liitteet

Lautakunnan listan liitteenä on tekstitiedosto, jossa on linkki Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2021–2024, lisäksi liitteinä vuoden 2020 hankkeet ja suunnitelmakauden 2021–2024 hankkeet.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Hälvä, yksikön päällikkö: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2021–2024
- 2 Vuoden 2020 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2021–2024 hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano